

Nagyvárad Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Álhir Beniczky haláláról

A hír terjesztői ellen
megindítják az eljárást

— Budapesti tudósítónk távirata —

Tegnap a déli órákban Budapestben az a hír terjedt el, hogy

Beniczky Ödön az éjszaka meghalt a markóutcai fogházban.

A lapok nyomában utána jártak a hírek és legilletékesebb helyről szerzett információ alapján megállapították, hogy a híresztelésekből egy szó sem igaz.

Madas István meghalt

A nagybeteg Madas István betegágya mellől egyre lehangolódóbb hírek érkeznek. Tegnap este, amikor a színházban már a legtragikusabb hírek terjedtek el, mintha kissé könnyebben érezte volna magát. Kétségbeesett családja telve aggodalommal és reménységgel virrasztották az éjszakát. De a reggel sem hozott megnyugvást. Ha egy-egy pillanatra vissza is nyeri öntudatát szegény Madas Pista, újra letragikus álomba merül. Csak egyhangú hörgés jelzi, hogy a szív még viaskodik a leselkedő ellenséggel...

Winklerr Lajos dr. kezelőorvos tanácsára ma délelőtt a család a beteg művészhez kérette dr. Konrád Bélát, aki a háziórvossal együtt konziliumot tartott. Az orvosok tanácskozásának eredménye nem sok reménnyel kecsegtet. A nagybeteg állapota egyre rosszabbodik, szív működése csaknem teljesen legyönült. Az orvosok kánfor-injekcióval próbálkoznak a szív működést fokozni.

Délelőtt az orvosok úgy tállták, hogy sajnos nincs már értelme a beteget visszatartani az ágybanfekvéstől. Negyven napon át tartott úgy a helyzet, hogy a szív működés könnyebbítése végett széken pihent a szerencsétlen művész. Az orvosok szerint már erre sincs szükség. Ha csak a természet nem tesz csodát...

Délben szegény Madas Pista elvesztette eszméletét és le-
hült családja minden percben

már a katasztrófa bekövetkezését várja. Nagyvárad közönsége amely annyi kedves percet köszönhet Madas Istvánnak, meghatott szívvel gondol haldokló kedvencére.

Anélkül, hogy az eszméletét visszanyerte volna, délután félkettőkor kiszenvedett. A halál pillanatában felesége, nővére és régi jó barátja Stoll Béla állottak mellette. — Temetéséről a színház gondoskodik.

Csicserin népbiztos találkozik Brianddal

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból jelentik: Hivatalosan megerősítik azt a hírt, hogy Csicserin orosz külügyi népbiztos e hét folyamán Délfranciaországba utazik és Párisban találkozni fog Brianddal, valamint a francia politikai élet több előkelőségével.

Két váradi úr ma reggel pisztolypárbajt vívott

Perédy György hirdapíró és Neumann Károly lapkiadó lovagias afférja

Ma reggel, a hideg őszi esőben két csukott automobil állott meg a Félix-fürdői erdő szélén. Zord urak hagyták el a gépkocsikat, az egyikből négy, a másikból három úr szállt ki. Elindultak az erdő tarlított fái között. Az út itt kissé felfelé vezet, s az esőtől átázott ösvényen lassan jutottak előre. Végre fenn voltak a tisztáson. Néma távolság választotta el az urakat egymástól, mert az erdő kora reggeli látogatói — ki ne sejtene — a lovagias eljárás ugynevezett fegyveres elinté-
sése végett érkeztek. Néhány perc múlva fegyverdörrenés verte fel a környék csendjét. Pillanatok múltán újabb dörrenés. Azután csend lett. Mire a közelből kíváncsiak verődtek volna össze, a két autó már kurbilizott, s eliramodott Várad felé.

A Félix-fürdői pisztolypárbajt két igen jól ismert váradi úr vívta. Az egyik Perédy György kollégánk, a váradi újságírószervezet elnöke, a másik Neumann Károly, a Transilvania-nyomda és a Nagyvárad Napló igazgatója. A lovagias affér előzményei a közelmúltban lefolyt újságírósztrájkba nyulnak vissza. Az történt akkor, hogy a bérmozgalomban lévő újságírók a hirdapírói munka beszüntetése alatt olyan értesüléseket kaptak, hogy a Nagyvárad Napló-nál hivatásos újságírók megszegik a szolidarisan kimondott sztrájkot. E

miatt Perédy Györgyöt, aki a mozgalom hivatalos megindítója volt, szemrehányások érték. Perédy tehát bizonyosságot akart tudni. Erre pedig egyetlen mód volt, ha megállapíthatja a Nagyvárad Napló nyomdájában, tényleg adtak-e le aktiv újságírók kéziratot. Az újságíró-sztrájk napján tehát este hét órakor elment a lap nyomdájába és ott megnézte a kéziratokat. Másnap a kollektív szerződés tárgyalásának folyamán az amugy is feszült hangulatban Neumann Károly, a Nagyvárad Napló kiadója sértő szavakkal rontott Perédynek, mert az előtte való este engedélye nélkül a nyomdájába lépett. Perédy a sértő kifejezésekért Tabéry Géza és Erdős Iván hirdapírók útján provokáltatta Neumant, aki segédeitül Hilt László hirdapíró és Izopescu csendőrszázadost nevezte meg.

Százezer leies sikkasztás a cséffai adópénztárnál

Budó István szalontai adó-főtanácsos tegnap egész váratlanul pénztárvizsgálatot tartott a cséffai adóhivatalnál. A ro-
vancsolás során megállapítást nyert, hogy

a bevételzett összegből Porlea adóhivatali pénztáros 112.000 lejt elcsikkasztott.

Az ügyet nem sikerült békésen elintézni.

Perédy segédei fegyveres elégtételt kértek és kardpárbajt ajánlottak fel. Minthogy Neumann nehezen tudja használni jobb karját és így kardforgatásra képtelen,

pisztoly-párbaj szükségesége állott elő, bár a párbaj-kodex értelmében csak tétleges, vagy azzal egyenrangú sértés esetén alkalmazandó az ilyen elintézés,

ami pedig ez alkalommal nem állott fenn. Egyszeri golyóváltású pisztoly-párbajban állapodtak meg tehát a felek megbízottai és pedig eléggé súlyos feltételek mellett, amennyiben

harminc lépés távolságról, helyváltoztatás nélkül, tehát mozdulatlan célzással vezényszóra.

A párbajfeltételek értelmében az első lövéshez a sértett Perédynek volt joga. Izopescu százados párbajvezető háromig számlált.

Perédy célzott, de pisztolya csütyörtökököt mondott.

A segédek nyomában új gyutacs-csal látták el a fegyvert, mire Perédy újból lőtt.

Az erősen lefolytott pisztoly hatalmas durranással elsült. De a golyó nem talált.

Most Neumann Károlyra került a sor. Neumann is erősen célzott s a vezetőségét számlálására elsütötte pisztolyát.

Az ő lövése sem okozott sérülést.

Mire véget ért a párbaj, a zuhogó esőben a felsőkabát nélkül párbajozók bőrig áztak.

Izopescu kapitány felszólította a feleket, hogy tekintettel társadalmi helyzetükre, amely gyakran hozhatja őket érintkezésbe, — béküljenek ki. Néhány pillanat múltán Perédy kezét nyújtott Neumannnak. A felek némán kezét szorítottak.

Budó adminisztrátor a bü-
nös főtisztviselőt haladéktalanul felfüggesztette és megindították ellene az eljárást.

Porlea egyelőre szabadláb-
bon maradt, mert családja a hiányzó összeget azonnal letétbe helyezte, de a vizsgálat tovább folyik az irányban, hogy nem jönnek-e más nyomára gyóbb hiányoknak.

Apolló mozgószínház

Ma és holnap

Egyszer minden asszony...

A szenvedések drámája 7 felvonásban.

Szombaton

Mindent egy asszonyért (Utazás a föld körül)

Mosjoukine-filmszenzáció!

HIREK

December 5-én
szombat este
műsoros

Iparos-bál
a Kereskedelmi Csarnok
termeiben

* Fris Die Dame megérkezett
az 5-ös szám ára 70 Lei a Hegedüs Hirlapirodában.

Maheboob
és

Musheraff

indus mesterénekeseke
hangversenye
a Kath. Körben

November 2-én

Jegyek
a Hegedüs Hirlapirodában

* A tanítóképző internátust kér. Az állami tanítóképző igazgatósága beadvánnyal fordult Regman Miklós dr. prefektushoz. A tanítóképző a prefektus intervencióját kéri olyan irányban, hogy az intézet céljaira jelöljenek ki internátus céljaira megfelelő helyiséget. A prefektus az ügyre vonatkozó aktát a városhoz terjesztette át. Kőszeghy József műszaki tanácsos véleménye szerint a kérdés csak nagyobb áldozatok árán oldható meg. Az összes iskolák és középületek túlszűfoltak és az internátust csakis új építkezéssel lehetne megoldani. A tanács legközelebbi ülésén fog érdemében foglalkozni a tanítóképző internátus létesítésével.

* Schwimmer készíti a legjobb tortakülönlegességeket.

* A Protestáns Nőegylet vasárnap, e hó 29-én tartja második tea délutánját a Palace (Pannonia) téli kertjében, amely úgy erkölcsiekben, mint anyagiakban pompásabban fog sikerülni, mint a két hét előtt tartott tea délután. Az egylet vezetősége, élén Papp Dezsőné elnöknővel mindent megtett, hogy ezek a délutánok kellemes és meghitt szórakozást nyújtsanak és joggal apellál a nagyváradi közönségre, de elsősorban a nagyváradi és biharmegyei protestáns közönségre, hogy a nemes cél elérésében pártolni és segíteni fogják. A tea délutánon cigányzene mellett tánc lesz.

Elegáns nő AGI crémet használ

* A Gyermekbarát első pénteki táncosteaestéje f. hó 27-én lesz a Royal büfében. Egész sereg fiatal lány és ifju készül lázasan az estélyre, mely biztosan fényesen fog sikerülni. A péntek esti háziasszonyok és házikisasszonyok a következők: Ács Vilmosné, dr. Andru Szevérné, Gróf Lászlóné, Grüner Aladárné, Hegedüs Nándorné, ifj. Horthy Dezsőné, Fülöp Sándorné, Fodor Péterné, Kálmán Györgyné, Katz Rudolfiné, dr. Pelle Jánosné, Tabéry Gézané, dr. Grünstein Bernátné, dr. Masznyik Elemérné, Ország Pálné, Sonnenfeld Gusztávné, dr. Somogyi Imréné. Leányok: Haas Margit, Beck Mancsi, Mayr Margit, Grünwald Nusi, Szanditz Annus, Roxin Baba, Weinberger Ilonka.

* Szombat, vasárnap és hétfőn nagy sláger a Heyman Szinkörben.

* Zweites November-heft Die Dame No. 5. Kapható: a Hegedüs Hirlapirodában. Ára 70 lei.

* Hazaérkezett a rendőrprefektus. Catana Aurél rendőrprefektus, aki hivatalos ügyben több napon keresztül Bukarestben tartózkodott, tegnap visszaérkezett Nagyváradra és újból átvette hivatala vezetését.

* A Societatea Stiintelor Medicale din Bihor si Oradea-Mare hó 28-án, szombaton délután 6 órakor tartja havi szakülését a bábaképezde tantermében. Targysozogat: dr. Zanfir, dr. Ciupa, dr. Brückner és dr. Gane betegbemutatók. Azután dr. German Victor tart előadást a röntgenvizsgálat indikációjáról a gyakorló orvos szempontjából.

* Ha gyönyörű filmet, igazi slágert akar látni, jöjjön a Heyman Szinkörbe.

* Eger & Comp nemzetközi szállító-cég telefonszáma 698.

* K. Baranyay Jolán f. hó 28-án tartja egyetlen nagyszabású hangversenyét, Mandel Ilonka zongoraművész és dr. Kálmán György flótaművészek közreműködésével. Jegyek a Hegedüs Hirlapirodában.

Delektivek utaznak Kolozsvárra a váradai befűzőért

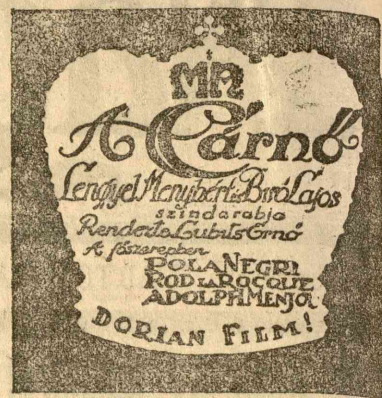
Hirt adtunk arról, hogy Czirják János hegyőr a szállók között való cirkálása közben fűletle le Tompa Mihály országosan körözött betűrőt, aki az aradi Kornis-cég kárára elkövetett kloroformos rablótámadás miatt legutóbb a kolozsvári ügyészégi fogház lakója volt. Tompa két hét előtti bucsuzás nélkül hagyta ott a fogházat, ahonnan Nagyváradra jött át, de itt aztán pörüljárt.

Tompa kihallgatását azonban félbe kellett szakítani, mert Tompát tegnap tanuként hallgatták ki a kolozsvári büntetőtörvényszéken.

Ma délelőtt aztán a Borodi-csoport két kipróbált tagja utazott át Kolozsvárra Tompa Miskáért, akit az éjszakai vonattal hoznak vissza Nagyváradra.

DORIAN Filmszínház

5, 7 és 9 órakor

Szabadjegyek és kedvezményes jegyek ma nem érvényesek.

Nagyváradi árfolyamok

Magyar korona	320—	áru	318 pénz
Dollár	219—	"	220—
Cseh korona	650	"	652
Svájci frank	4245	"	4255
Oszták shilling	31—	"	3020
Francia frank	840	"	850
Angol font	1068	"	1067
Lira	890	"	895

A mai zürichi nyitás

BUKARESTI 240—

BERLIN	12356	PARIS	1950—
NEW-YORK	519—	PRAGA	153750
LONDON	251450	B.PEST	7270
BÉCS	7310—		

A külföldi vasuti jegyeket mindenkinél szigorúan a napi kurzuson árusítja a Nemzetközi Hálókocsitársaság nagyváradi fiókja (Hegedüs Hirlapiroda.)

Üzletfelosztás miatt Hatóságilag engedélyezett

Végeladás

Az összes raktáron levő áruk minden elfogadható árban kiárusítottatnak

RENAISSANCE S. A.
divatáruház, Bul. Reg. Ferdinand 2.

1694

Lakásközvetítő hivatal Váradon Gondoskodni kell a bérlők elhelyezéséről

A nagyváradai Lakásbérlők és Háztulajdonosok Szövetsége elé legközelebb egy igen érdekes indítvány fog kerülni. A javaslat lényege az, hogy már most előre kell gondoskodni azokról a lakókról, akik 1927 május 1-én fedél nélkül maradnak és lehetővé kell tenni, hogy a háztulajdonosok szabad rendelkezési jogának visszanyerése ne jelentse egyúttal azt, hogy néhány ezer család hajléktalanná válik.

A javaslatot egy nagyváradai ügyvéd készíti elő, aki a saját személyében háztulajdonos is és bérlő is egyszerre. Ilyen minőségben tagja mind a két szövetségnek. Kijelenti, hogy a lakáskérdések rendezése céljából, egy minden hatósági beavatkozástól mentes és teljesen törvényes alapon működő lakásközvetítő bizottságot kell alakítani, amelyben a háztulajdonosok és bérlők egyenlően vennének részt. Reámutat arra, hogy ez a bizottság semmiféle tekintetben nem tévesztendő össze semmiféle lakáshivattal, senkinek egyéni tulajdonjogát érinteni nem kívánja, sőt egyenesen feltételezi azt, hogy 1927 május 1-ig a rekvízitációs intézkedések hatálytalanokká válnak és így az átmenetet minden zavar nélkül meg lehet teremteni.

Abból indul ki a javaslat, hogy nagyon sok bérlő már most szívesen elhelyezkednék anyagi viszonyainak megfelelő és családtagjainak számához mért új lakásokban. Ezidőszent azonban nem mer kimozdulni eddigi helyéről, mert még egy egyszerű lakáscsere is annyira komplikált, olyan sokféle eljárást igényel, hogy inkább lemond szándékáról. Az indítvány szerint eddig titokban fizetett, azonban egészen köztudomású lelépési díjakat nyíltan kell szabályozni, mert igenis értéket jelent ezidőszent egy nagyobb lakás, egy sokgyermekes jómódú család számára, amelyet az szívesen fizet. Viszont egy anyagi viszonyokkal küzdő kis-tisztviselő, aki csak azért lakik most a régi lakásában, mert a házbér olcsóbb, szívesen menne kisebb lakásba is, ha számítását a lelépési díjban megtalálná.

A lakásközvetítő bizottságnak a célja az volna, hogy a lakáscsereket megkönnyítene. — Összehozná a feleket, szabályozná a lelépési díjat, a háztulajdonosokkal karöltve megállapítaná az új házbért, döntene a költözködési költségek kérdésében, elvégezné a hatóságnál szükséges eljárásokat és megszerezné az ehhez szükséges engedélyeket. Egészen bizonyos, hogy ilyen formában lassanként megkezdődne a nagy hurcolkodás és lassanként mindenki megtalálná az új el-

helyezkedési lehetőségeket. A két szobás lakás bérlője, akit hivatása, vagy foglalkozása arra kényszerít, hogy nagyobb lakásban lakjék, szívesen cserél még lelépési díjért is egy olyan négyszobás lakás bérlőjével, akinek anyagi helyzete nem fogja megengedni 1927 május 1. után is a nagy lakás fenntartását és a lelépési díjban a házbér különbözetét is kárpótolva lenne. Hangoztatja a javaslat, hogy nem nyereszke-

désről van szó, mert a lakásközvetítést teljesen díjtalanul, legfeljebb csak a készkiadások megtérítése mellett végeznék, viszont éppen ellenkezőleg, minden üzérkedést megakadályozna, mert az ügynököket kiárná és a lelépési díjakat a napiárhoz mértén szabályozná.

Azt hisszük, mindkét szövetség örömmel fogja venni a javaslatot, annál is inkább, mert tényleg itt az ideje annak, hogy átmenetet teremtsenek 1927 május elsejéig. Reméljük, hogy ezt a szociális intézményt a hatóság is pártfogolni fogja.

Bródy-emlékünnap a váradai színházban

Halvány Lajos felolvasása Bródy Sándorról

A nagyváradai színház legutóbbi pár esztendejének annyi fenséges theatre-paréja közt is az élre kívánczik a tegnapi esti ünnep. Igen, ünnep volt, egy nagy magyar író emlékének ájtatos megszentelése. Tömört páholyok, zsufolt nézőtér tapsvihara zúgott fel, amint Hatvani Lajos báró elegáns alakja a színpadon megjelent, hogy a Bródy Sándornak szentelt visszaemlékezését felolvassa.

Halotti csend szállt a színházra, amikor Hatvani Lajos olvasni kezdte visszaemlékezését:

Ember! Ember! Siratom az embert, aki ünnep volt közöttünk. Karbunkulus szeme fölött siratom a homlokán lógó szénfekete fűrt, a széles csokorra kötött nyakkendőnek laza selymét siratom. Siratom mindazt, amit ez a szem, ez a fűrt, ez a fehér, vagy éppen sárga ez a kihívóan piros nyakkendő kifejeztek, az életnek Bródy Sándorral odavesztett nagyságos örömét siratom.

A sors szeretett engem, hogy a magamfajta fáradtan és vérszegényen született embernek megadta Bródy Sándor bővérű és hővérű közelét, hogy szinte mindennapos együttélésben tölthettem vele tizenöt teljes esztendőt. Nekem is kijutott az örömből, Mire most itt vagyok, itt állok előttetek emberek, emberek! hogy felétek mentsek ebből az elmúlt örömből amennyit lehet. Istenem, micsoda végnélküli beszélgetéseink voltak jó és rossz nőkről; jó és rossz íróról, a kávéházban az asztali szomszédokról, a konflisgebe hátára teregetett pokrócokról.

Mindegy volt, hogy miről beszélgettünk. Mert ha Bródy Sándor vezényelte a beszédet, akkor a szó nem állt meg a felúton, mint a félig érzőké és félig gondolkodóké, hanem gátlás nélkül rohant a világi dolgok titkolt leglelké felé. Mire a beszélgetés belenyúlt az éjszakába és az éjszakából a hajnalba, addigra a szó már a földöntúliak, az élet és halál, a lélek és az istenség fogalmai körül síszergett. Vallom és állítom, hogy Sokrates tanítványai az athéni platánligetben, hogy a XVIII. századbeli Páris híres szalonjaiban, hogy Nagy Frigyes és Voltaire pifafüstös potzdami összejövetelein,

nem tarkázott az elme szabadabb és fordulatossabb csapongással, mint Bródy Sándornak margitszigeti asztalán.

Művészi összevisszaságban, derűs és bús epizódok következtek ezután. Egy-egy remek miniatűr Bródy Sándor életéből, diadalainak és csalódásainak idejéből, a végső napokból. Bródy Sándornak, az embernek, az életművésznek, az örökön maradandót alkotó írónak arca oly elevenen állt előttünk, Hatvani Lajos szavai nyomán, mintha maga Bródy Sándor festette volna meg dús színeivel valamennyi regénye közül a legérdekesebbnek: végig kiált életének legpompásabb hőstét önmagát.

Hatvani Lajos így fejezte be előadását:

Az üldözöttnek utolsó fölágaskodása, ama bizonyos Gárdonyihoz írt levél, melyben a régi paj-

tásnak hadat üzenve Bródy megírta a maga nagyszerű erkölcsi igazolását. Ő nem szorult senki védelmére, öneki joga volt ezzel a nagyszerű váddal távozni a világból. Mégis Bródy halála után megjelent a két Gárdonyi fiú Bródy Sándor néptelen temetésén: „Néhai apánk rendelte így, hogy ott legyünk a Sándor bácsi temetésén, — és kezet nyújtottak a Bródy fiúknak. Ez a kézfogás úgy érzem szimbólum.

Adatik két ember, kik nagy elméjük és nagy szívük javát aad-ják hazájuknak, azon is túl az egész emberiségnek. Ez a fő. Ez a maradék. S ha az életben civakodtak, fiaik a halottak rendeletéből a két sir fölött s a megmaradt két nagy életmű iránti tiszteletben fognak kezni. A fiúknak ez a gesztusa úgy érzem az utókoré, az utánunk következő nemzedéké.

Eddig van, nincs tovább. Kéz-döndhetik a játék.

A közönség percekig tapsolta Hatvani Lajost a felolvasás végeztével. Majd újból szétnyílt a függöny és „Lyon Lea, Bródy Sándor pompás drámája pergett le.

Az előadás, kisebb zökkenőket nem tekintve, jónak mondható. Elsősorban L. Hollós Jucit illeti elismerést, azért a művészi alakításért, amit Lea szerepében nyújtott. Ez a szerep új feladatok elé állította és ő ennek nagyszerűen meg is felelt. A taps legtöbbször neki szólt. Darvas Ernő a rabbi szerepében már nem mindig adta azt, amit tőle vártak, voltak azonban jelenetek, amelyekben újra meg újra megtalálta önmagát. Lengyel Vilmosról az elismerés és megbecsülés hangján kell szólni, mert lelkiismeretes művészi munkát végzett. Kisebb szerepekben Benes Ilona, Sós, Berengh és Tompos ügyesen tevékenykedtek.

Vizumhamisító bandát lepleztek le Budapesten

Hogyan lehetett olcsó francia vizumhoz drága pénzen jutni?

Budapesti tudósítónk jelenti: A budapesti francia konzulátus irodájában néhány nappal ezelőtt megjelent egy úr, aki lejárt vizuma helyett új francia vizumot akart váltani. A vizumokat a konzulátus vezetőjének, De Vréville konzulnak kell aláírni. A konzul lapozni kezdett az utlevélben és az egyik oldalon egy lejárt francia vizumot pillantott meg, amelyet mintegy fél évvel ezelőtt állítottak ki.

De Vréville a vizum alatt lévő aláírástól nyomban megállapította, hogy a „De Vréville“ aláírás hamis.

Azonnal magához kéréte a konzulátus két tisztviselőjét, akiknek segítségével most már azt is megállapította, hogy a hat hónappal ezelőtt kiállított utlevélben nemcsak az aláírás, hanem a pecsétek és a bélyegek is hamisak.

A konzul az utlevelet visszatartotta és felhívta a konzulátus összes tisztviselőit, hogy figyeljék a kezükbe kerülő régi francia vizumokat. Ez a megfigyelés néhány héten keresztül folyt és ezen idő alatt

a konzulátus tisztviselő több mint tíz darab Budapestben kiállított hamis francia vizumot találtak.

Megfigyelték azt is, hogy a konzulátus környékén állandóan kétes alakok settenkednek. akik figyelemmel kísérik a konzulátushoz igyekvőket, mel-léjük osonnak és megkérdezik vajjon vizumra van-e szükségük? Ha igenlő választ kaptak akkor a vizumért folyamodó felvilágosították arról, hogy

Franciaországba most nem adnak vizumot, ők azonban, mint nagy befolyású emberek, néhány napon

belül megszerzik a vizumot..

Óvatosságból a konzulátus közelében tovább már nem is tárgyaltak a kiszemelt áldozattal, hanem az egyik nagy budapesti kávéházban adtak randevut neki. Ott aztán elvették az áldozat utlevelét, másnapra új randevut adtak, megjegyezvén, hogy akkorra a vizumért fizetendő összeget is el kell hozni. Ez az összeg 2-5 millió korona között váltakozott. A vizumcsaló társaság tagjai másnap meg is jelentek a kávéházban, elhozták az utlevelet, amelyben benne volt a De Vréville konzul aláírásával ellátott szabályos francia vizum. A pénzt felvették, azután pedig eltűntek a láthatárról.

Egy újabb eset kapcsán aztán

sikerült megállapítani azt, hogy szervezett csalótársaság gyártja a hamis vizumokat. A társaságnak feje egy budapesti ügyvéd.

Mikor De Vréville konzul a vizumcsaló társaság főnökének nevét és lakását megtudta, azonnal a rendőrségre sietett és a vizumcsalók ellen feljelentést tett és kérte az ügy soron kívüli elintézését annál is inkább, mert a hamis vizumok nemcsak a követségnek jelentettek tetemes kárt, hanem kellemetlenségük származhatott belőlük azoknak is, akik ilyen hamis vizumokkal ellátott utlevéllel akarták átlépni a francia határt.

A konzul tegnap érdeklődött a rendőrségen, ahol legutóbb azt válaszolták, hogy az általa feljelentett ügyvédet Budapesten nem lehet megtalálni és

valószínű, hogy az illető megsejtve valamit, — külföldre szökött.

Mivel a vizumbélyegzők és bélyegek megváltoztatása technikai akadályokba ütközött volna, De Vréville konzul az összes francia határszéli állomásokrak megküldte az aláírását és körlevélben hívta fel ezeket a hatóságokat, hogy

kisérjék figyelemmel, vajon a Budapesten kiadott francia vizumok alatt lévő aláírás azonos-e azzal, amelyet a francia konzulátus ellenőrzés céljából beküldött.

A pesti rendőrség most folytatja a nyomozást, annál is inkább, mert állítólag más országok konzulátusai is panaszt emeltek, hogy vizumaikat egy szervezett társaság hamisítja.

• Lakodalmi tortákat csakis Schwimmernél rendeljen.

3-as Wertheim-cassa
sürgősen eladó
STERNBERG-nél

Nagy árleszállítás! Csak rövid ideig!

AU PRINTEMPS

(volt MISSIR) cégnél

1 méter l-a tenisflanel	35.—
1 méter l-a divatflanel	69.—
1 méter ruhabársony	105.—
1 méter fin. női posztó	275.—
1 méter mosott siffon	35.—
1 méter kabátposztó	495.—
1 méter gyapjuszövet	149.—
1 méter zefir	49.—

2129

**A raktárunkon levő összes árukat
hasonló olcsó árakban
árusítjuk el.**

Színház

HETI MŰSOR:

Csütörtök: **Imádom** vigjáték ujdonság (kivételes) B bérlet. Sorozat szám 61.

Péntek: **Komán** előadás. Szombat délután fél 4 órakor: **Kis huncut**, operett ujdonság, olcsó helyárrakkal. Sorozat szám 63.

Szombat este: **Yus-Hi** operett bemutató. Bérleten kívül. Sorozat szám 64.

Vasárnap délután fél 3-kor: **Cseregerek** operett, mérsékelt helyárrakkal. Sorozat szám 65.

Vasárnap délután fél 6-kor: **Csodaszarvas** drámai ujdonság. Mérsékelt helyárrakkal. Sorozat szám 66.

Vasárnap este: **Yus-Hi** operett ujdonság másodszor. Sorozat szám 67.

Hétfő: **Yus-Hi** operett ujdonság harmadszor A bérlet. Sorozat szám 68.

Kedd: **Yus-Hi** operett ujdonság negyedszer. B bérlet. Sorozat szám 69.

— Ma B bérletben, **Imádom**. Ma este kivételesen B bérleti előadás lesz, melynek során Vemouil világhírű bohózata az **Imádom** kerül színre. Ez a pompás rendkívül kacagtató francia vigjáték a legjobb előadásban és a legnagyobb sikerrel töltötte be eddig a műsort, bizonyos tehát, hogy ma este szintén telt ház fog szívből nevetni a sziporkázó ötleteken és az egymást érő helyzetkomikumokon. Az **Imádom** mai előadásán a főszerepeket T. Pogány Janka, L. Hollós Juci, H. Körösi Juci, Darvas, Lengyel, Sós, Stoll és Bereng játsszák.

— Péntek este Bródy emlékünnepe B bérletben. Olyan óriási ér-

deklódás volt szerdán este Bródy Sándor emlékünnepe, hogy az igazgatóság a zenekart kénytelen volt kiadni. Nagyvárad intelligenciájának nagyrésze nem tudott jegyhez jutni és így a közözhajnak engedve, péntek este megismétli báró Hatvani Lajos a Bródyról és a magyar irodalomról szóló nagyszerű felolvasását. Péntek este báró Hatvani felolvasása után ugyancsak a Lyon Lea kerül színre a cimszerepben L. Hollós Jucival, a többi szereplő Darvas, Lengyel, Sós, Stoll és Bereng lesznek.

— **Fehér cseresznye virág és fehér crizantém** ékesítik és árasztják a kedves hangulatot a Yus-hi első felvonásában, melynél poétikusabbat és szebbet még alig irtak operett színpadra. A Yus-hi exotikus japán millióje, megható meséje, fülbemászó muzsikája, tánci és frappáns humora, mind olyan kellékek, amelyek egy operettet a világhír szárnyára kapnak. Óriási és osztatlan nagy sikerre volt ennek az operettnak a világ minden színpadán, természetes tehát, hogy nálunk is sorozatos előadásra számíthat a Yus-hi. Az operett ujdonságot szombat este bérleten kívül mutatja be az operett együttes. A főszerepeket P. Gaizler Lola, ez a páratlan hangú művésznő, Bellák Aranka, T. Pogány Janka, Simon Évi, Tompa, Páger, Sós, Stoll és Bereng játsszák. A Yus-hi vasárnap kerül színre másodszor, hétfő A, kedden pedig B bérletben megy.

— **Kis huncut**. Egy pillanatra sem szűnik meg a kacagás a Kis huncut előadásán, annyira ötletes a moziprimadonna, a szobaleány, a festőművész és az inas közötti szerepcseréből származó bonyodalom. Ezt a nagyszerű vigjátékot is beillő darabot Gilbert népszerű és melodikus muzsikája kíséri. A kis huncut főszerepét Bel-

lák Aranka, T. Pogány Janka, Simon Évi, Petrőczy Aliz, Páger, Tompos, Stoll és Bereng játsszák. A nagyszerű operett szombat délután fél 4-kor olcsó helyárrak mellett kerül színre.

— **Cseregerek** — **Csodaszarvas**. Az elővételi pénztárnál tapasztalható nagy érdeklődés mutatja, hogy a vasárnap délután tartandó két előadás szorongásig zsúfolt nézőtér előtt fog lepergni. Fél 3-kor a Cseregerek című magyar operett együttes kerül színre a legjobb szereposztásban az operett együttes legkiválóbbjainak fellépésével, fél 6-kor pedig a Csodaszarvas című szenzációs dráma megy L. Hollós Jucival, Benes Ilonával, Darvas, Ocakayval, Tompossal és Stollal a főszerepekben. Mindkét délutáni előadás mérsékelt helyárral.

* Schwimmernél gesztenyehabbal 5 lei.

Divatridikülők

nagyon olcsók a **FARKAS** áruházban,
Jorga Miklós (Zöldfa-utca) 5. 1881
Babalejek megérkeztek
Babajavítás, porcellánok művészies javítása

Ruha beszerzés

előtt tekintse meg **dus szövetraktárunkat** Feltőnően olcsó árak. Előnyös fizetési feltételek.

DARABONT Ferdinand király-ut
és SZIKSZAY új plébánia
uri szobák palota

30% -al

olcsóbban vásárolhat mint eddig, mert megérkezett

**Francia
Angol
Német
Cseh**

**ujdonságaink
Karácsonyra
Üvegkészletek
Diszmutáruk
Ebédioszervicek
Ezüstáruk
Malolka diszmű
Berndorff Alpacca**

Fraji KOMLÓS Tesiverek

gyári raktár, nagykereskedés Oradea-Mare-Nagyvárad Jorga M. (Zöldfa-utca 13. szám

Telefon 3-72.

Végeladás a „Hófehérke” áruházban Sas-palota Legfinomabb kötött árak rendkívül olcsón vásárolhatók.

Nagyvárad író vendégei

— Saját tudósítónktól —

Tegnap óta illusztris vendégei vannak Váradnak. Előkelő magyar írók és zurnaliszták tartózkodnak itt, elsőrangú nevek, akiket nagyrészt forró emlékek szálai kötnek a városához.

Báró Hatvany Lajoson kívül itt van Göndör Ferenc, a nagynevű újságíró, Zsolt Béla, a legkiválóbb magyar költő, az Estilap egykori szenális munkatársa, Hajnal Jenő, a nagyszerű hirlapíró, az Arbeiter Zeitung humoristája, aki szintén a mi redakciónkból indult el a sikerek útjára. Hatvany báró kíséretében Kolozsvárról jött át kitűnő tehetségű kollégánk Hunyady Sándor, akinek a tegnapi emlékünnephez különösképp köze volt. hiszen Bródy Sándornak a fia.

Ez a kis írócsoport a nagyváradiai társaságában kedves, élénk órákat töltött tegnap. — Zsolt Béla, aki Nizzából jött, a Cote d'Azur világából mondott el az ő színes nyelven pompás ingerlő kis eseményeket. Hatvany Lajos, akit elragadó művész-felesége, Maron Böske is elkísért, felelevenített többek közt egy kedves és jellemző Bródy-anekdotát, abból az időből, mikor a Dada premierjén a nagy író Váradon járt.

— Ady Endrével, meg Bíró Lajossal éjjelután irodalmi terveiről beszélgetett szegény Sándor — beszélte Hatvany. Aztán idegen írókról esett szó. Ady Párisról ábrándozott. Ő csak egyszer Párisba mehetne, Páris, Páris! Sándor bácsi legyintett: Ugyan fiukám, mit akarsz te Párisból? A francia irodalomnak már vége, vége,

általában Franciaországnak nincs jövője. Kinek jut eszébe, hogy Párisba menjen? Oroszország fiukám, Oroszország: ez legyen az álmod... Ady Endre eltűnődött: bizonyára igaza lehet Sándor bácsinak; ő csak tudja... És másnap vett egy orosz szótárt; hetekig tanult muszkául. Aztán kiment Párisba...

Magyar zsidó anyák kéri a numerus clausus eltörlését

— Az Estilap eredeti távirata —

A magyarországi zsidó társadalom akciót kezd azzal a céllal, hogy memorandumot nyújt be a magyar kormánynak és e memorandumban a magyar zsidó anyák kéri fogják a kormánytól és a nemzetgyűléstől a numerus clausus eltörlését.

Egy hajdani váradi fiatalember tündöklő karrierje és csufos bukása

Vámpanamák, amelyek egzisztenciák egész sorát tettek tönkre

Még a béke éveiben Váradon volt szerény magánhivatalnok. A nyulánk, jómodoru fiatalemberre sokan emlékszenek itt, hiszen egyik ma is ismert váradi nagykereskedő cégnek volt a lelkiismeretes alkalmazottja, s arról volt ismert, hogy minden félévben magánvizsgára jelentkezett a felsőkereskedelmi iskolában. Wellesz Jenőnek hívták az ifjút, hat esztendő alatt jutott el a felsőkereskedelmi iskola utolsó osztályvizsgájáig, de a maturát már valami

pesti zugintézetben tette le. Ezután csak rövid néhány hónapra tért vissza a szívós fiatalember, s az érettségi után három hónappal már nőül vett egy gazdag érmihályfalvai leányt. Ekkor állami szolgálatba lépett és kinevezték Petrozsénybe vámtisztviselőnek. Wellesz innen a soproni fővámhivatalhoz került ellenőrnek. A háború kitörésekor a soproni vámhivatal főnöke bevonult katonának és az energikusan felfelé törő Welleszt bízták meg a helyettesi-

tésével. Sopronban ő vezette a tisztviselők beszerzési csoportját és az itt szerzett tapasztalatainak köszönhetően, hogy

a kommun alatt kinevezték Nyugat-Magyarország élelmezési diktátorának.

Min élelmezési diktátor, módjában állott korlátlanul kiállítani határátlépési igazolványokat és igen sok, a kommun elől menekülő mágna és más előkelőséget segített át a határon igazolványaiával.

Amikor Szamuelyék rájöttek, hogy Wellesz passzív rezisztenciát tanúsít, elfogató parancsot adtak ki ellene, de ő Wiener-Neustadtba menekült.

A kommun összeomlása után visszatért Magyarországra, ám az ellenforradalmárok lefogták, mint a vörösek élelmezőjét. Tizenegy hónapig ült vizsgálati fogságban. Közben a kommun alatt Ausztriába átsegített mágnaok leveleivel igazolta kommun alatti magatartását, mire a törvényszék felmentette.

Ekkor ismét visszahelyezték Sopronba, az ottani fővámhivatal főnöki állásába.

A nyugatmagyarországi akció ideje alatt a soproni fővámhivatal Szombathelyre helyezték át. Amikor a nyugatmagyarországi népszavazás végetért és Sopron megmaradt Magyarországnak, a vámhivatal is vissza kellett volna telepíteni Sopronba, de Wellesz kivitte, hogy a fővámhivatal továbbra is Szombathelyen maradjon, mert ott ekkorára már olyan összeköttetéseket és barátságokat szerzett, hogy azoknak gyűmölcsöztetésével egyrészt

előkelő társadalmi pozícióra

Repülés a föld körül

MOSJOUKINE legszebb filmje Mindent egy asszonyért

A főszerepekben:

Kolin, Lissenko, Rimsky, Vanel
az Apolló mozgóban

1925. november 28. — december 1.

A szezon legszebb filmje!

Repülés a föld körül

Repülés a föld körül

tett szert, másrészt dús gazdag és tekintélyes ember lett.

Wellesz, akinek ekkor már kitűnő összeköttetései voltak a szombathelyi és a vas megyei kereskedőkkel, összefogta a tekintélyesebb és vagyonosabb kereskedőket;

részvénytársaságot alakított velük, amely saját költségén felépítette a vámhivatalt és a raktárakat.

Ebben az időben a budapesti fővármihivatalban is, mint a legsemmiálisabb vámszaki főtisztviselőről beszéltek Welleszről, aki az állam megterhelése nélkül tudott vámhivatalt építtetni Szombathelyen.

Wellesz szokatlan ünnepek között szentelte fel a kereskedők pénzén épült szombathelyi vámhivatalt. Hankisch államtitkár ment le az ünnepségre. Az állomáson főispán, alispán, vármördiszszázad, majd bankett, felköszöntő, s Wellesz karrierje zenitjén állott.

Wellesz előkelő életmódja azonban lassanként feltűnést és gyanút keltett Szombathelyen és egy bizalmas följelentés után egy pesti detektívcsoporthoz is leplezte Wellesz összeköttetéseit a kereskedőkkel és

rájött a sorozatos szombathelyi textilpanamákra és őrizetbe vették Welleszt.

Még letartóztatása előtt történt, hogy átadott Koller Ottó vámtanácsosnak egy zárt borítékot, amelyben 1690 dollár volt és arra kérte, hogy vigye magával Budapestre.

— Nem lehetetlen, — mondotta Wellesz Kollernek — hogy ebből az ügyből kifolyólag engem is felüggesztenek, nem tudom meddig fog tartani a vizsgálat, légy szíves tedd el ezt a pénzt, hogy családomnak legyen miből élnie.

Koller gyanútlanul átvette a borítékot és magával vitte Budapestre.

Szombathelyi vallatása során azonban Wellesz beismerte, hogy a kereskedőtől kapott dollárokat zárt borítékban Kollernek adta át. A borítékot egy házkutatás alkalmával csakugyan megtalálták Koller Ottónál, mire a szerencsétlen vámtanácsost is őrizetbe vették, majd felüggesztették állásától.

Wellesz bukása nagy terrénmon aknáztá alá a talajt.

A textilpanama botránya olyan hullámokat vetett, hogy

a fővámgazgatóság hirtelen a legyelmi ügyek kiméletlen áradatát indította meg,

mert a közhangulat gyorsan általánosított. Néhány hónap alatt

70 vámszaki tisztviselőt felüggesztett fel állásától kisebb-nagyobb szabálytalanságok miatt.

Tegnap aztán a szombathelyi törvényszék a milliárdokat érő vagyon elkobzása után Wellesz Jenőt két évi és hat hónapi fegyházra ítélte.

Gebrüder Stingl, Mignon
ZONGORA leszállított árban
STERNBERG-nél 4

ESŐERNYŐ legolcsóbban Blum Vilmosnál Javításokat és áthuzásokat Körösparti olcsón vállalok 2169

MOZI

— A Dorian-filmszínházban ma, csütörtökön utoljára látható Bíró Lajos és Lengyel Menyhért nagysikerű szindarabja, a „Cárnő”. Lubisch Ernő rendezte ezt a filmet, amelynek főszerepeit Pola Negri, Rod la Rocque és Adolph Menjou alakítják. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. — Szabadjegyek és kedvezményes jegyek a mai napon érvénytelenek. Holnap, pénteken lesz a bemutatója Georg Kaiser „Texasi farmer” című megfilmesített regényének, amely a Berliner Zeitung am Mittag hasábjain jelent meg. Joe May, a „Hindu siremlék” rendezője rendezte ezt a hatásos filmet, amelynek főszerepét Mady Christians alakítja. Pénteken este a 9 órás előadáson Giovanni mester fogja mutatványával szórakoztatni a publikumot.

— Még ma és holnap a szenvedések drámáját vetíti az Apolló mozgósínház. Ez a nagyszerű dráma a legnagyobb sikert aratta, annyira tökéletes a rendezés és szépek a felvételek. Szombaton a világszenzációt aratott Mosjoukine-film a Mindent egy asszonyért (Utazás a Föld körül) kerül színre. Ez a csodálatosan összeállított remekmű minden képzeletet felülmúl. Amit a filmművészet csak produkálhat, minden benne van a Mosjoukine drámában. A főszerepet Kollin, Lissenkó, Rimsky és Vanel alakítják. Sláger-film!

HEYMAN-SZINKOR

Előadások kezdete hétköznap 5, 7 és 9 órakor. — Vasárnap és ünnepnap 3, 5, 7, 9 órakor. — Elővételi pénztár délelőtt 10-től 1-ig.

HETI MŰSOR

Csütörtök 5, 7 és 9 órakor: a Kölyök Jackie Coogan és Chaplinnal a főszerepben. Előtte egy 2 felvonásos kacagató Zigotó film. Péntek 5, 7 és 9 órakor: a Kölyök Jackie Coogan és Chaplinnal a főszerepben. Előtte egy 2 felvonásos kacagató Zigotó film.

— A „Kölyök”. Csak ma és holnap vetítik a Heyman Szinkorban a mindenki által megcsodált gyönyörű filmet. Jackie Coogan és Chaplin annyi szépet és meghatót produkál,

hogy a közönség nagyrésze több előadásban is megnézi a filmet. Az előadások mindenkor 5, 7 és 9 órakor kezdődnek rendes helyárrakkal.

— Japán sziget kincse. Hatalmas plakátok és fotográfiák hívják fel a közönség figyelmét a Heyman Szinkor e legújabb sláger-filmjére, amely a Lázadás cím alatt járta be a külföld

Kép- és szövejtvény pályázatunk

december 1-én jár le. A következő hat szöveget:

1. Nagyvárad,
2. Pénz beszél, kutya ugat,
3. Bojár.
4. Csokoládé,
5. Péter noszter,
6. Lázadás,

kell kép- vagy szövejtvénybe foglalni, s jelígyes levél kíséretében kiadóhivatalunkba beküldeni. Tetszés szerint kép- vagy szövejtvényvel lehet pályázni, az utóbbit mégis előnyben részesítjük.

* Schwimmernél 1 Kg. teasütemény 140 lei.

1926. évre szóló
Ugyvédi
határidő napló
kapható a
Hegedűs Hírlapirodában.
Ára 400 lei.

A legolcsóbb beszerzési forrás vászon, asztalnemű és szövetekben a

1329

Hajnal és Rózsa-cég
Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-u.) 1.

Női
hócipő REICHARD
500 leltől kapható cipőüzletében

BIRÓ ruhatisztító és javító osztálya legolcsóbban és leggyorsabban tisztít, javít és vasal. Ep. Clorogariu (Uri-utca) 24. Felvételek: Piața Unirii (Szt.-László-tér) 5. Trafik 2133

mozgósínházait és mindenütt általános és hatalmas közönséget vonzott. E gyönyörű film női főszereplője a legszebb filmművésznők egyike, Alice Calhoun, ki rengeteg viszonzatosság után éri el célját szerezési és érdekfeszítőbb jelenetek közepette. A film, melynek felvételei elragadóak, szereplői komoly művészek és rendezése felülmúl minden eddigi filmrendezést, szombaton, vasárnap és hétfőn kerül vetítésre. A szombati és vasárnapi 3 órás előadások mérsékelt helyárúak, teljes zenekísérettel, az 5, 7 és 9 órás előadások pedig rendes helyárak mellett lesznek megtartva.

Három pályadíjat tűztünk ki:

1. Ötszáz lei.
2. Két modern irodalmi mű.
3. Két havi ingyenes Hegedűs kölcsönkönyvtár használat.

A kitűzött három díjat sorrendben azok nyerik, akik feladott hat problémából a legtöbb és a legszelemesebb oldottak meg.

A pályázatban csak előző tízünk, vagy lapunk rendes sárlói vehetnek részt.

H. G. Az időgép 120-

80 leiért
alakítsa át
női filchalapját a
KLEIN SIMON

cégnél Ferdinand király (Rákóczi)-ut 5. Park-szállodaépület a legdivatosabb bécsi és párizsi formákra 24 óra alatt 1925

A fogház műhelyekben állományban kaphatók mindenféle

BUTOROK

és hajlított székek legolcsóbb árakban. — ENGELSTEIN
Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-u.) 1.

* Koffa szükségletét szerezze be a Hegedűs Hírlapirodában.

Maheboob és Musheraf
indus mesterénekesekek egyetilen hangverseny
november 29-én
Jegyek a Hegedűs Hírlapirodában

Mért változtatták meg Ledererné halálos ítéletét

Tudott a gyilkosságról, de Kodelka feldarabolásában nem vett részt

— Budapesti tudósítónk távirata —

Tegnap hirdette ki az ítéletábra gyilkos Lederer csendőrfőhadnagy feleségének ügyében ítéletét. Mint ismeretes a büntetőtörvénynek annakidején gyilkosság bűntettében mondotta ki bűnösnek az asszonyt és kötéltálati halálra ítélté.

A Tábla megváltoztatta az ítéletet és bűnségi minőségben életfogytiglani fegyházat szabott ki reá.

gőszkörökben érdekesnek tartják a Tábla ítéletének indokolását.

A Tábla foglalkozott a vádlettel egyes vallomásaival és mérleget ezeken számos ellentmondás részét. Az egyik vallomásában ismerte, hogy

írást rábeszélte a gyilkosságra, más alkalommal pedig azt mondotta, hogy kérelme, ne hajtja végre.

ban a levélben, amelyet Lederer feleségének a börtönbe akart küldeni, de nem sikerült, éppen ő ad utasítást az asszonynak. Tábla arra a megállapításra jutott, hogy Ledererné ellentmondó ismertetésének döntő bizonyítónak nem tulajdonítható.

Kétségtelennek látszik, hogy

Lederernének a dollárüzletben és a hetvenmillió koronás ügyben elsőrangú szerepe volt

pénzt január elején Kodelka kényszerítve adta át Lederernének, erőszakra tehát nem volt szükség, ennélfogva nem rablás, hanem csalás jellemezte a cselekményt. Kétségtelen az előzmények után, hogy

Ledererné tudott a gyilkosság tervéről, nincs azonban bizonyítva, hogy a börtönt feldarabolásában résztvevő volt.

nyitott körülménynek tudták be a vádlott bűntettét, sültetve a bűncselekmények elhatárolását, továbbá

az aljasságot, hogy a család jóbarátjával szemben követték el a tettet.

az ítélet kihirdetése után a főügyész Ledererné ügyében súlyosbírást semmiségi panaszt jelentett be.

Az ítéletet német tolmács útján közölték Lederernével, aki székesfehérvárra, hálálkodva köszöntötte a halálos ítélet megváltoztatását.

Tizenkét óra előtt öt perccel lépett elő a kíséretében Lederer Gusztávné fekete gyöngyhímzéses, fátöldisztatásos selyemtrikóban a tárgyalóterembe és állt bírői emelvény elé.

Künn a folyosón pedig most újabb teljesen felbomlott a rend. A rendőrök erős kézzel próbálják a megérkezőket visszaszorítani, nehezen sikerül. Végül is a rendőröknek a bűnségi kíváncsi sokaság ellen, mely majd betöri a tárgyalóterem ajtaját. A rendőrök nehezen bírják el a nagy pontban tizenkét órakor Kállay ítélőtanács beérkezését a terembe, akkor már annyian vannak, hogy még a magas emelvényen is szoronganak.

Schwimmernél 1 Kg. keksz

— A felebbviteli főtárgyalást megnyitom, — kezdi a terem hallgatóságának halálos csendje közben az elnök. — Ki fogom hirdetni a királyi ítéletábra ítéletét:

— A magyar állam nevében a budapesti királyi ítéletábra gyilkosság bűntettével és egyéb bűncselekményekkel vádolt Lederer Gusztávné és társa bűnügyében a felebbviteli tárgyalás megtartása után a következő ítéletet hozta:

Felemelte a váradi Tábla Magoss József büntetését

A belényesi bűnper többi vádlottját jogerősen felmentette

A Ciordas-Bolcas pörben ma déli 12 órakor hirdette ki a Tábla Ille-tanácsa az ítéletet.

A bűnvádi perrendtartás 423. szakaszának 3. pontja alapján a Tábla megváltoztatta a törvényszék ítéletének Sachs Henrikre vonatkozó részét — és pedig úgy, hogy Sachsot — akit a törvényszék egy évi börtönre ítélt — felmentette a gyilkosságban való részvétel vádjáról. Viszont Magoss Józsefnek a törvényszék által

A királyi ítéletábra az I. fokú bíróság ítéletének a bűncselekmény minősítésére vonatkozó részét teljes egészében megváltoztatta és Lederer Gusztávné, született Schwarcz Mária bűnösnek mondja ki a gyilkosság bűntettében való bűnségi bűnrészességben, valamint a vagyon elleni bűncselekmények bűntettében csalás bűntettében és lopás bűntettében és ezért összességében életfogytiglani fegyházra és tíz évi hivatalvesztésre ítélt.

Lederer Sándorra vonatkozólag a királyi ítéletábra a törvényszék felmentő ítéletét helybenhagyja.

Amikor elhangzott az ítélet, Ledererné nagyot sóhajtott, majd védője felé nézett és amikor az elnök belekezdett az ítélet indokolásának ismertetésébe, látható örömmel, kipirult arccal foglalt helyet két óra között.

kiszabott kilencesztendő fegyházbüntetését a Tábla tizenkét esztendőre emelte fel.

A többi vádlottra vonatkozó felmentő ítéletet a Tábla jóváhagyta.

Mircea Nicu főügyész helyettes megnyugodott a Tábla valamennyi döntésében. A védők közül Kocsán János dr. — aki tudvalevően Magoss Józsefet védte — jelentett be felfolyamodást a Semmitőszékhez.

Váloperek a váradi törvényszék előtt

Önagysága a tárgyalás előtt még kedélyesen diskurál az urával

A házasságok az égből köttetnek és Udrescu törvényszéki bíró ur előtt a váradi törvényszék második emeletének 132-es számú szobájában bontatnak fel. Ez a megállapítás természetesen a nagyváradi a környéki boldog házasságokra vonatkozik.

Népes is egy-egy tárgyalási napon a törvényszék folyosója. A hosszú korridoron ülnek-állodognak az érdekeltek, várják, hogy rájuk kerüljön a sor, izgatottabban, sokkal izgatottabban, mint mikor arra vártak, hogy a pap ujakra huzzza a karikagyűrűt. Ha végignézzük a várakozók sorát, igazat adunk annak a régi axiomának, amely szerint a férfi kétszer boldog életében, egyszer, mikor megházasodik, egyszer pedig, amikor elválk. Talán a közmondás csak abban téved, hogy a férfire huzzza a kettős boldogságról szóló alapigazságot. Mert valahogyan úgy néz ki a dolog, itt a váradi törvényszék folyosóján legalább, hogy a boldogság a válófélben levő nők arcáról élénkebben sugárzik. Ők tudják miért.

A tárgyalóterem ajtajára kifüggesztett listán a mai tárgyalási napra harminchat válopör van kitűzve. Mindjárt megállapíthatjuk, hogy az anyakönyvezető előtt ugyanezen a napon a házasságkötési létszám lényegesen alacsonyabb. Statisztikusokra váró feladat annak megállapítása, hogy a házasságkötések és válások közötti különbség mai állapota mellett hány esztendő eltelté szükséges a teljes elnéptelenedéshez. Elnéptelenedés? Nem jó kifejezés, mert a

válásoknak nem természetszerű következménye az elnéptelenedés. Sőt. Legtöbb esetben a népesség szaporulata az eredmény.

Szemügyre vesszük a folyosón várakozó válnikézőket. Többnyire a nép egyszerű gyermekei, parasztok. Kilencven százalékát

Erdemes fordulat az Alumínia huszmillió illeték-perében

Az Alumínia r.-t. ismeretes illetékhágási perének felebbviteli tárgyalását ma déli előtt folytatta a Tábla Képés tanácsa. A kincstár képviselője, Simionescu vezérigazgató hosszú beszédben igyekezett fenntartani a vádat. A Magyar

teszik ki a válopöröknek, ugynevezett nadragos ember, középosztálybeli, mindössze tíz percent. Az egyszerűbb embereknek komolyan veszik a dolgot. Még tévedésből sem látni együtt a volt férjet feleségével. Az asszonyok félrehúzódnak, a férfiak pedig a folyosó egyik sarkából küldik lopva bucsuzó tekintetüket a távolodó hitves felé. Olyik parasztyenecske már a jövendőbelijével jelent meg. Az ifjú férjfelölt fennhéjázva, gögösen méri végig a méltatlan elődöt. Ez a kaszi meríti ki a házasságtörés kritériumát. Az esetek csaknem mindegyikében ez ősi emberi tulajdonság a váloók.

Az uriosztály viselkedése az már. Mindössze három pár találkozik itt utoljára. A válni készülő felek barátságosak. Így viselkedhettek, amikor az anyakönyvvezető elé léptek. Az egyik ablakmélyedésben jómódu váradi kereskedő suttog volt felesége felébe, mindkettőjükör látszik az ünnepélyes pillanat diktálta meghatottság. Odébb fel-alá sétálgat a folyosón egy nemrégiben még boldog életet élő ifjú pár. Most sem hinné senki róluk, hogy egy óra múlva közülük sem lesz egymáshoz. Mintha egészen közömbös dolgokról beszélne.

— Vallja be — mondja gyengédén a férj — mindig maga kezdte a gorombáskodást.

— Nem valom be — feleli durcásan önagysága.

— Hát jó — szól busan a férj — majd meglátja jobb lesz így.

Ezalatt persze a tárgyalóteremben Udrescu bíró zárt ajtók mögött egymásután választja el a feleket. A válás kimondása után már nagyon komollyá válik a dolog. Önagysága, aki az előbb még boldogan sétált exférjével, most már rá sem néz, büszkén halad el mellette, mintha nem is ismernék egymást.

Az utóbbi idők sajnálatos tünetei közé tartoznak az egyre szaporodó válopörök — mondja egyik válopör specialista fiskális. A házasság szentsége kezd teljesen illuzóriussá válni. Házastársak a legjelentéktlenebb összefordulások után készek a válásra. Érdekes viszont, hogy a házasságtörés egyre ritkábban szerepel váloók gyanánt. (Pedig a házasságtörésekről készült statisztika lényeges emelkedést mutat.)

Adi kérlek egy cigarettát

Cigaretta-inség Nagyváradon — Amíg a hausse tart, nincs mit szivni

Tegnap óta az emberek köszöntés helyett így üdvözlik egymást: — Adj kérlek egy cigarettát!

Enek a közhelyeszerű óhajnak ez alkalommal komoly jelentősége van. Tegnap óta a dohánytőzsdék állványai üresen merednek a nikotínélvező publikum felé. Eltűnt a Regal, eltűnt az R. M. S., sőt akécses Specialitate cigaretta, amelyhez pedig az utóbbi időben nagyon hozzászoktunk, teljesen nyomavesztett.

Nincs cigaretta egész Nagyváradon. A trafikosok ösztönszerűen

megéreztek, hogy a dohányárakat felemelik és amíg az árak felemelésére vonatkozó rendelet meg nem jelenik, nem hajlandók ellátni vevőiket. Dohányos emberek, akikre a „dohány” szó átvitt értelemben is passzol, szívesen megfizetnék a felárat is, de mindig mosolygós trafikos kisasszonyok szíve egyszerre kővé keményedett.

Lapzártakor kapjuk a táviratot, hogy a Regal ára 1 lej, Intim-Club 80 bani, Funtionar 40 bani a mai naptól kezdve.

APRÓ HIRDETÉSEK

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk — Minden szó hirdetési ára 4 lei. — Vastagabb betűvel 8 lei. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lei. — A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse

Kilási keresőknek 50% engedményt ad az ESTILAP

LEVELEZÉS

PANDUR! Szerencsésen... Mi-sivel beszélni nem lehet uton, eestleg hétfőn. Zsiro. 183

46 éves özvegy keresi hozzáilló ur barátságát, ki anyagilag támogatná. Krisztina jelige a Hegedüs Hirlapirodában. 191

HÖLGYEK, akik még nem ismerik saját anyagi érdekükben ismerjék meg Mária királyné (Bémer) téren Kertész Reclam áruházát, mert divat kabát, ruha szövelekben, selymekben, vászon, damaszt ág és asztalneműekben a legolcsóbb bevásárlási forrás. 1710

Gyermekkoscsik Székénél, Pista Utca 16.

LAKÁS

FIATALEMBER kvartélyt keres. Cimet Hegedüs Hirlapirodába. 141

INTELLIGENS egyén részére kis különbejáratú butorozott szoba esetleg ellátással kiadó. Cím kiadóban. 187

ALKALMAZÁS

PERFECT német-magyar gyors és gépirónó nagy gyakorlattal, román helyesírással, állást keres. Megkeresések „Komoly” jelígre Hegedüs Hirlapirodába. 179

TISZTESSÉGES főzőnőt keresek. Jelentkezni Take Jonescu (Körös) utca 10. II. emelet. 188

SZOBALÉANYT ügyeset december 1-re keresek Sonnenfeld Gusztáv, Károly herceg (Szilágyi Dezső) utca 6. II. em. 189

PERFECT német gépirónót azonnali belépésre keresek. Somló Jenő, Ferdinánd király (Rákóczi) ut 18. 176

NÉMET tanárnő vagy tanár, óraadásra kerestetik. Atlantic papíracskógár, Vitéz Mihály (Nagypiac) tér 14. 189

NÉMET kisasszony vidékre felvétel 2 gyermekhez, jó fizetéssel. Ciorogariu püspök (Uri) utca 5. szám. 186

EGY jobb megjelenésű leány, ki a főzést érti, finom uri házhoz jó bánásmód mellé ajánlkozik. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 185

GYORS és gépirónót felvesz helybeli nagykereskedő cég, hol szombaton zárva. Ajánlatokat fizetési igény megjelölésével „1500” jelígre kiadókba kérjük. 190

ÖNALLÓ kézi és tanuló varrónők felvételnek M. Keller Jeny, Ferdinánd király (Rákóczi) ut 3. Heiman szinkör bejárat. 196

FIATALABB vaskereskedőse-géket keresünk azonnali belépésre. Ajánlkozások csak irásban a Nagyvárad Vasöntőde és Gépgyárhoz intézendők. 197

EGY középkori nő házvezető-női állást keres (kittünően tud főzni) magános urnál vagy főzőnőnek ajánlkozik gyermekeivel. Anton Pann (Bajza) utca 3. Sárközy Lajosnál. 83

ADÁS-VÉTEL

MAKULATURA papír nagy té-telben kapható a Hegedüs Hirlapirodában. 898

UGORKA ecetes és vizes na-gyobb mennyiségben kapható. Cím a kiadóban. 139

NAGY gondtól szabadul meg a butorelhelyezésnél, ha megtekintli Árt kárpitos, Cosbuc (Szalárdi) u. 9. a Rosenzweig-palota Schöberl-ágát, mely úgy készen, mint megrendelésre már 3500 leicért kapható. 2155

CIPÉSZEK, Exportosok! Több ezer prima minőségű boxbőr érkezett, a míg a készlet tart 44-48 lei. Péterfi bőrizletében Holban tábornok (Széles) utca 40. 184

ALKALMI üzletnek megfelelő üzlethelyiség 1926 május 1-ig azonnal átvehető. Ugyanott egy borospince, 600 hl. ürtartalmu hordóval komplett felszereléssel bérbeadó. Továbbá a villamos megállótól 5 percre egy 4 szobás, minden komforttal felszerelve azonnal kiadó. Avram Jancu (Kossuth) utca 2. Grosz. 63

MAGAS áron megvételre keresem: Gárdonyi Géza Bor című színművét, Drasche Lázár Éva kis keze, Ferenci Árpád Andrejevna Nadja forradalma, Janson Gusztáv Costa Negra, Jókai Mór Szegény gazdagok, Egy az Isten, Aki a szívét a homlokán hordja című könyveket. Cím a Hegedüs Hirlapirodában. 193

JÓKAI Mór: Egy az Isten című könyvét magas áron megveszem. Cím a Hegedüs Hirlapirodában. 194

JÓ karban levő íróasztalokat veszek azonnal. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 195

ELADÓ kettős létra, 3-4 mé-teres. Rimanóczy Műbutor és Parkettgyár r. t.. 192

KÜLÖNFÉLÉK

GÉPAJOUROZAST és fehérmű endlizést készít Erbstein Cuza Voda (Szacsavay) utca 28.

* Schwimmernél naponta háromszor friss a teasütemény.

Vásárlás előtt saját érdekében tekintse meg

Back Bernát

Mária királyné (Bémer)-tér 1 sz. alatt ujonnan be-
deztett üzletét, hol
butorszövet, hencsertaka-
ró, szőnyeg, ablakfüggöny-
ág- és asztalterítők
legolcsóbban és legnagyobb
választék mellett
szerezhetők be 200

Ridikülöl

gyártását megkezdettük

azokat
eredeti gyá-
árban
árusítjuk

Nagyvárad Bőrönd és Táskagyár

Cuza Voda (Szacsavay)-u.

Értesitem a cipész és csizma-
dia urakat, hogy üzletem
cipőfelsőrész készítő műhely-
lyel kibővítettem, úgy hozom
mint saját anyagokból fe-
sőrészeket legolcsóbban, le-
pontosabban készítik. K-
rem szíves pártfogásuk!

Katz Izsák bőrkereskedő

Str. Alexandrii (Teleky
Ór-utca sarok.) 13
Tanuló fiú és leány fels-
rész készítéshez felvételt

Lóhúzásra alkalma

szekere

vasalt és vasalatlan áll-
potban kaphatók

Rein Marcel

Fadrú és Butorgyarában
Str. 20 Aprilie No. 4

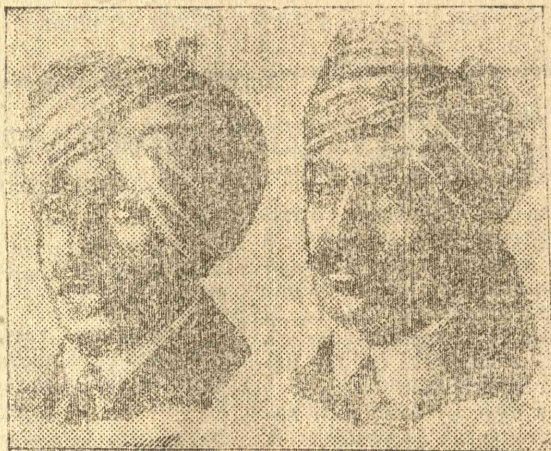
Szücs- és Szörny

árut legolcsóbban min-
kivitelben

Andrássyné

szerezheti be.
Str. Vlahula
(Szt. János-utca 6.)

Sonnenfeld Adolf-nvond

Mahaboo Khan

Mustafa Khan

indus mesteréneke- sek hangversenye november 29-én.

Jegyek a Hegedüs Hirlapirodában.

Új lisztüzlet!

Strada Saguna
(Rapunus-u.) 5.

Prima minőségű lisztet a legolcsóbb napi árban kaphatók.
Korpa, árpa, tengeri dara állandóan raktáron.
Eladás nagyban és kicsiben.